

Alkotmánybíróság1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
1535 Budapest, Pf. 773.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	10/707-0/2013
Érkezett:	2013 MÁJ 06.
Példány:	1-1-1
Melléklet:	18+1 db
Kezelőiroda:	<i>[Signature]</i>

**VESZPRÉMI KÖZIGAZGATÁSI ÉS
MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG
VESZPRÉM**

2013 ÁPR 23.

Példány: 1 mell.: 34 db

Az ügyirat száma: 2. Kp. 49984/2013/10.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Ap.

[Redacted] az 1. mellékletként csatolt meghatalmazás alapján általam képviselt [Redacted] és a magam nevében

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: „Abtv.”)

(1) **27. §-a** alapján a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.Kpk.50.469/2012/9. számú, általunk **2013. február 26-án kézhez vett**, közigazgatási végzés bírósági felülvizsgálata iránti kérelmünket elutasító végzése ellen. Az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján kérjük, az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a hivatkozott végzés alaptörvény-ellenes, és a végzést semmisítse meg. Az Abtv. 43. § (4) bekezdése alapján kérjük továbbá a hivatkozott végzéssel felülvizsgált, a Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága VII-S-001/00536-3/2012 számú határozatának és a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal MKEH-JF-328/5/2012 számú végzésének megsemmisítését is. Kérjük továbbá, hogy az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az ügy érdemére kiterjedően állapítsa meg azokat az alkotmányos követelményeket, amelyeknek a közigazgatási hatóság eljárásában megfelelni köteles. Ezen alkotmányjogi panaszunk részleteit az alábbi II. és III. részben fejtjük ki;

(2) **26. § (1) bekezdése** alapján, mivel a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 2.Kpk.50.469/2012 számon folyt (új ügyszám: 2.Kpk.49.984/2013) eljárásban alkalmazott alaptörvény-ellenes jogszabályi rendelkezések miatt Alaptörvényben biztosított jogaink sérelme következett be. Az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján kérjük az alábbi IV. rész 4.1 és 4.2 pontjaiban kifogásolt jogszabályi rendelkezések alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján indítványozzuk, hogy a IV. rész 4.2 pontjában kifogásolt jogszabályi rendelkezés megsemmisítése esetén a t. Alkotmánybíróság fontolja meg – jogbiztonsági okokból, és mivel álláspontunk szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről van szó (ls. az 1.3 pontban írtakat) - a megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazhatatlanságának visszamenőleges hatállyal történő kimondását a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: „Vet”) 172. §-a alapján lefolytatott vezetékjog-megállapítási eljárásokra. Amennyiben az Alkotmánybíróság a 4.1 és 4.2 pontban kifogásolt jogszabályi rendelkezések bármelyike alaptörvény-ellenességét nem állapítaná meg, arra az esetre indítványozzuk, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (1) bekezdése és (2) bekezdés (c) pontja alapján fontolja meg az Országgyűlés felhívását a IV. rész 4.3 pontjában részletezett jogszabályi rendelkezések Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányosságainak kiküszöbölésére.

I. rész**ELŐZMÉNYEK****1.1 A lefolytatott eljárások és a sérelmezett döntések**

1.1.1 A Balatonfüredi Körzeti Földhivatal 34091/2012 számú, 2012. április 13-án kelt határozatával (2. mellékletként csatoljuk) a Balatonkenese belterület, [Redacted] helyrajzi számon nyilvántartott, 1/2-1/2 arányban a tulajdonunkban álló ingatlanra (a továbbiakban: „tulajdonunkban álló ingatlan”) az E-ON Észak-Dunántúli Áramhálózati Zrt. (a továbbiakban: „E-ON”) javára „20 kV-os vezeték biztonsági övezete által érintett 95 m2 területre az ügyiratban lévő változási vázrajz és területkimutatás szerint” vezetékjogot jegyzett be. A földhivatali eljárás megindulásáról a hatóság nem értesített bennünket az ingatlan-nyilvántartásról szóló CXLI. törvény (a továbbiakban: „Inytv.”) 27/A. §-a alapján, így az eljárás lefolytatásáról csak a határozatból szereztünk tudomást.

1.1.2 A részünkre az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett laccímünkre 2012. május 9-én postai úton kézbesített, 1.1 pontban hivatkozott határozatból értesültünk arról, hogy a vezetékjog a Fejér Megyei Kormányhivatal Székesfehérvári Mérésügyi és Műszaki Biztonsági Hatósága (továbbiakban: „I. fokú hatóság”) által hozott VII-S-001/00536-3/2012 számú határozat (a továbbiakban: „I. fokú határozat”) alapján került bejegyzésre; e határozattal az I. fokú hatóság a tulajdonunkban álló ingatlanra 20 kV-os közcélú légvezetékes és földkábeles vezeték hálózatra vezetékjog fennállását állapította meg a Vet. 172. § (1) bekezdésére hivatkozva.

1.1.3 Minthogy az I. fokú (építésügyi hatósági) eljárás megindulásáról értesítést nem kaptunk, így arról tudomásunk nem volt, és az I. fokú határozat részünkre postai úton nem került kézbesítésre, 2012. május 24-én írásban kértük az I. fokú hatóságtól az I. fokú határozatnak részünkre postai úton történő kézbesítését. E kérelmünkre az I. fokú hatóság a 2012. június 1-én kelt „tájékoztatás” tárgyú levelet küldte (3. mellékletként csatoljuk), majd 2012. június 11-én postai úton megküldte részünkre az I. fokú határozatnak a tulajdonunkban álló ingatlant érintő részeit (4. mellékletként csatoljuk, az ingatlan tulajdoni lapjának nem hiteles másolatával együtt).

Az I. fokú határozatból kitűnően e határozatot az eljárás megindulásától számított 8 napon belül hozta meg az I. fokú hatóság, ezért az eljárás megindulásáról történt értesítésünktől a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 29. § (4) bekezdés b) pontja alapján eltekintett. Az I. fokú határozatból kitűnően továbbá a határozatot az I. fokú hatóság hirdetményi úton közölte a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja és (3) bekezdése alapján.

1.1.4 Álláspontunk szerint az I. fokú határozat velünk szemben nem emelkedett jogerőre, mivel a hirdetményi kézbesítés feltételei velünk szemben nem álltak fenn, továbbá a hirdetményi kézbesítés során az I. fokú hatóság egyéb törvénysértést is elkövetett. Ezért, és tekintettel az I. fokú határozat meghozatalával kapcsolatban elkövetett, az alábbi II. és III. pontokban részletezendő anyagi és eljárásjogi jogszabálysértésekre, az I. fokú határozat ellen 2012. június 25-én fellebbezést terjesztettünk elő (5. mellékletként csatoljuk), és kértük az E-ON vezetékjog-megállapítási kérelmének elutasítását.

1.1.5 Az I. fokú hatóság VII-S-001/00536-3/2012 számú, 2012. július 3-án kelt végzésével (6. mellékletként csatoljuk) fellebbezésünket elkésettség okán érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

1.1.6 A végzés ellen 2012. július 17-én fellebbezést terjesztettünk elő (7. mellékletként csatoljuk) a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalhoz mint II. fokú hatósághoz (a továbbiakban: „II. fokú hatóság”), melyben kértük fellebbezésünk érdemi elbírálását, ennek keretében az E-ON vezetékjog-megállapítási kérelmének elutasítását.

1.1.7 A II. fokú hatóság MKEH-JF-328/5/2012 számú, 2012. augusztus 22-én kelt végzésével (a továbbiakban: „közigazgatási végzés”, 8. mellékletként csatoljuk) fellebbezésünk érdemi vizsgálat nélküli elutasítását helybenhagyta.

1.1.8 A 2012. szeptember 17-én kelt, bírósági felülvizsgálat iránti kérelmünkben (9. mellékletként csatoljuk) kértük a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól a közigazgatási végzés hatályon kívül helyezését a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény (a továbbiakban: „Knmp. tv.”) 3. § (1) és (4) bekezdései alapján, a II. fokú hatóság új eljárásra, ennek keretében a vezetékjogot megállapító I. fokú határozat ellen előterjesztett fellebbezésünk érdemi elbírálására utasítását.

A II. fokú hatóság a 2012. október 17-én kelt ellenkérelmet terjesztette elő (10. mellékletként csatoljuk). A bírósági eljárásban a felek által 11.-13. mellékletként csatolt előkészítő iratok kerültek előterjesztésre.

1.1.9 2013. február 15-én hozta meg a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2.Kpk.50.469/2012/9 számú, kérelmünket elutasító végzését (a továbbiakban: „bírósági végzés”, 14. mellékletként csatoljuk; az I. fokú határozatra, a közigazgatási végzésre és a bírósági végzésre a

továbbiakban együttesen mint „sérelemzett döntésekre” hivatkozunk), melyben megállapította, hogy a közigazgatási hatóságok nem sértettek jogszabályt eljárásuk során.

A bírósági végzés ellen a Knmp. tv. 3. § (3) bekezdése értelmében további jogorvoslatnak helye nincs.

Álláspontunk szerint az I. fokú eljárás és az I. fokú határozat több okból is **érdemben** sértette/sérti Alaptörvényben biztosított jogainkat; a közigazgatási végzés és a bírósági végzés ugyancsak Alaptörvényben biztosított jogainkat sértik, mert az I. fokú eljárásban és I. fokú határozatban elkövetett jogsértéseket nem orvosolták.

1.1.10 Előadjuk még, hogy az I. fokú határozat ellen 2012. június 25-én felügyeleti intézkedés iránti kérelmet is benyújtottunk a II. fokú hatósághoz (15. mellékletként csatoljuk). A II. fokú hatóság MKEH-JF-328/4/2012 számú, 2012. augusztus 21-én kelt aktusával (16. mellékletként csatoljuk) kérelmünknek nem adott helyt, mert álláspontja szerint az I. fokú határozat mind érdemében, mind eljárásjogi szempontból megfelelt a jogszabályoknak. A II. fokú hatóság az ügy érdemében ezen túlmenően is állást foglalt, így az I. fokú határozatot érdemben a jogszabályoknak megfelelőnek minősítette a bírósági eljárásban előterjesztett, 10. mellékletként csatolt ellenkérelmében is.

1.1.11 Előadjuk továbbá, hogy a bírósági végzés ellen – tekintettel arra, hogy annak indokolása a (Knmp tv. alapján alkalmazandó) Pp.-be ütközik - a Veszprémi Törvényszék elnökéhez 2013. március 11-én panasszal éltünk (17. mellékletként csatoljuk), amely panaszt az elnök 2013.El.XV.A.17. számú levelével (18. mellékletként csatoljuk) elutasította.

1.1.12 Megjegyezzük még, hogy az ingatlan-nyilvántartási eljárásban is fellebbezéssel éltünk, amelyet a földhivatal arra hivatkozva utasított el érdemi vizsgálat nélkül, hogy azonos tényállás alapján hozott másik földhivatali határozat (amely ugyanazon, ezernél több ingatlant érintő I. fokú (építésügyi hatósági) határozat alapján született) másik fellebbező korábban benyújtott fellebbezése alapján már másodfokú elbírálásra, a fellebbezési jog ezáltal kimerítésre került.

Összefoglalva: két, egymásra épülő hatósági eljárást, azaz az építésügyi hatósági eljárást és a földhivatali eljárást úgy folytattak le a hatóságok, hogy egyik eljárás megindulásáról sem értesítettek bennünket, így egyikben sem vehettünk részt, egyetlen ügyféli jogot sem gyakorolhattunk, fellebbezési jogunkat az egyik eljárásban a hatóság által állított elkésettség okán, a másikban a fellebbezési jog más fellebbező általi kimerítése okán nem gyakorolhattuk érdemben, és az álláspontunk szerint Alaptörvénybe ütköző I. fokú (építésügyi hatósági) határozatot érdemben bíróság előtt sem támadhattuk meg.

1.2 A 161/B/2006 AB határozat relevanciája jelen ügyben

Utalunk az Alkotmánybíróság 161/B/2006 számú határozatára, amelyben az Alkotmánybíróság vizsgálta – egyebek között – a Vet. 172. § (3) bekezdését. Előljáróban hangsúlyozzuk, hogy ezen alkotmányjogi panaszunk nem a Vet. 172.-ának az Alkotmánybíróság által már vizsgált (3) bekezdése alaptörvény-ellenességén alapul. Jelen ügy érdemét alapvetően azok a kérdések képezik, hogy mennyiben alaptörvény-ellenes az, ha (i) olyan ingatlanra állapítanak meg vezetékJogot, amellyel kapcsolatban nem teljesülnek a vezetékJog megállapításának a 172. § (1) bekezdésében előírt feltételei, (ii) vezetékJogot „biztonsági övezettel érintett terület” tekintetében állapítanak meg, amit a 172. § (1) bekezdése nem tesz lehetővé, és (iii) a vezetékJog-megállapítás következtében az érintett ingatlannal kapcsolatban a 172. § (3) bekezdésében foglalt tilalom ellenére többlet-jogok és kötelezettségek keletkeznek, kártalanítás nélkül. Ezekkel a kérdésekkel a hivatkozott alkotmánybírósági határozat nem foglalkozott.

Fentiekre tekintettel, és mivel a hivatkozott alkotmánybírósági határozat nem „alkotmányjogi panasz vagy bírói kezdeményezés” alapján, hanem utólagos normakontroll keretében született, álláspontunk szerint az Abtv. 31. § (1) bekezdésében foglaltak jelen alkotmányjogi panaszunk elbírálásánál nem alkalmazandók.

A 161/B/2006 AB határozatnak ugyanakkor döntő jelentősége van a panaszunk tárgyát képező ügy érdemét illetően. Ugyanis az Alkotmánybíróság akként foglalt állást határozatában, hogy a Vet. 172. § (1) bekezdése szerinti tényállás mellett a vezetékJog megszerzése elbirtoklással történt meg. Ezzel a

jogértelmezéssel teljes mértékben összeegyeztethetetlen a hatóságok jelen ügyben követett – egyéb okokból is törvényt sértő – jogértelmezése: olyan tényállás mellett állapították meg a vezetékjog fennállását, amelyben az elbirtoklás fogalmilag kizárt volt (lásd a 2.1.2 pontot).

1.3 A tömeges vezetékjog-megállapítások tágabb összefüggései

A t. Alkotmánybíróság figyelmébe ajánljuk még a következő, jogon kívüli, de elsősorban fontos szempontokat, melyek álláspontunk szerint **döntő** jelentőséggel bírtak ügyünkben és **több tízezer ingatlantulajdonos** ügyében: ugyanis, amint az a médiából ismert (pl. az ATV „Egyenes beszéd” című, a témával foglalkozó, 2012. őszén sugárzott adásából) **több tízezer ingatlan vonatkozásában hoztak országszerte vezetékjogot megállapító döntéseket a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügygel megegyező tényállás alapján.**

Már az ügyben előterjesztett első beadványainkban felhívtuk a figyelmet arra, hogy az elosztó hálózati engedélyesek a Vet. 172. §-ának ürügyén olyan jog-tömeghez kívántak jutni, amely rendkívüli nemzeti értéket képvisel. Összefüggő, az egész országot behálózó vezetékjogokra tettek szert vezetékjoggal eddig nem érintett ingatlanokon „biztonsági övezet által érintett terület” címén, ingyenesen. Előadtuk, hogy a megszerzett vezetékjogok alapján a hálózati engedélyesek a jövőben vezetékrendszert létesíthetnek, melyet meg sem becsülhető ellenérték fejében pl. távközlési vagy műsorszolgáltatókkal való megegyezés alapján hasznosíthatnak. Az, hogy ez a műszaki-üzleti szándék vezette az energetikai cégeket, bebizonyosodott a villamosművek, valamint a termelői, magán- és közvetlen vezetékek biztonsági övezetéről szóló 2/2013. (I. 22.) NGM rendelet (a továbbiakban: „Rendelet”) hatályba lépésével, melynek **3. §-a lehetővé teszi, hogy az üzemben tartó föld alatti hálózat biztonsági övezetében** [N.B.: ez lehet „idegen”, pl. magántulajdonban álló ingatlanon is!] egyéb, **nem energiaátviteli célú nyomvonalas összeköttetést létesítsen.** Ezzel lehetővé vált (álláspontunk szerint Alaptörvényben biztosított jogot sértően) a közérdek (mint a tulajdonjog korlátozása alkotmányosan elfogadott alapjának) félretételével, nem törvényi (hanem rendeleti) szintű szabályozás alapján, hogy magántulajdonban álló ingatlanokon nem áramellátás (mint a közérdek körébe tartozó tevékenység), hanem egyéb, kizárólag profitorientált üzleti tevékenység céljából hálózatot létesítsenek. **Ezért volt szüksége az elosztó hálózati engedélyeseknek a „biztonsági övezet által érintett terület” vonatkozásában vezetékjog megszerzésére – ingyenesen.**

Szintén kezdettől világos volt, hogy a Vet. 172. §-ára alapított vezetékjog-megállapítások jogszabályba ütköző kérelmezésére az elosztó hálózati engedélyeseket a kormányzat azon, kb. másfél éve kinyilvánított szándéka is ösztönözte, mely szerint az egész elosztó hálózat vonatkozásában a meglévő légkábelek földkábelre történő kicserélésére fogja kötelezni az elosztókat. Egy elosztó hálózati engedélyesnél vezető tisztségviselő ügyfelünk szerint, ha ezen kötelezettség teljes körűen törvénybe iktatásra került volna, az több száz milliárd forintos költséget eredményezett volna az elosztó hálózati engedélyeseknél. Mivel a kábelcserével összefüggésben a hálózat nyomvonala változhat, fontos volt az engedélyesek számára, hogy minél szélesebb körben jussanak vezetékjoghoz. Az első kormányzati szándék kinyilvánítását követően nyilvánvalóan lobbyharc indult, amelynek eredményeként született a kompromisszumos jogszabályi rendelkezés a Vet-et 2013. április 11-i hatállyal módosító 2013. évi XXIV. törvényben. E szerint a helyi önkormányzatok közintézmények és sportlétesítmények, műemlékvédelem alatt álló épületek tulajdonosai a tulajdonukban álló műemléki ingatlan vonatkozásában kérhetik a kábelcserét; továbbá a Vet-be iktatott új 178/I. § (1) bekezdés alapján 2013. április 11-től 132 kV-nál kisebb feszültségű elosztó hálózat és közvilágítási elosztó hálózat belterületen **kizárólag földkábelrel létesíthető.** A hálózat létesítésének költségét az elosztó viseli. **Ezen költségeket jelentősen és sikerrel csökkentették az elosztó hálózati engedélyesek azáltal, hogy a potenciálisan szükségessé váló vezetékjogokat ingyenesen szerezték meg a Vet. 172. §-ára hivatkozva, annak megsértésével.**

II. rész

A PANASZUNK TÁRGYÁT KÉPEZŐ ÜGYBEN ELKÖVETETT RELEVÁNS ANYAGI JOGI JOGSZABÁLYSÉRTÉSEK ÉS ALAPTÖRVÉNYBEN BIZTOSÍTOTT JOGAINK EBBŐL FOLYÓ SÉRELME

2.1 Anyagi jogi jogsérelmek

2.1.1 VezetékJog-megállapítás a Vet. szabályainak megsértésével. A Vet. 172. § (1) bekezdése alapján: „A hálózati engedélyes a kérelem benyújtását megelőzően legalább tíz évvel korábban idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett közcélú átviteli és elosztó vezeték, tartószerkezet és azon elhelyezett átalakító- és kapcsoló berendezés tekintetében, amennyiben azok elhelyezésére vonatkozó vezetékJog alapítása nem történt meg, vagy ... az ingatlan-nyilvántartásba nem került bejegyzésre...kérheti a vezetékJog megállapítását...”.

A Vet. kogens jogszabály, rendelkezéseitől csak annyiban van helye eltérésnek, amennyiben azt maga a Vet., vagy felhatalmazása alapján más jogszabály lehetővé teszi. A Vet. 172. § (1) bekezdése eltérést nem engedő rendelkezés. Ebből következően **olyan ingatlanok esetében, amelyeken közcélú átviteli és elosztó vezeték, tartószerkezet és azon elhelyezett átalakító- és kapcsoló berendezés** (a továbbiakban ezekre mint „köz célú villamosmű”-re hivatkozunk) **legalább 10 éve nem került üzembe helyezésre, hiányzik a vezetékJog-megállapítás előfeltétele.** „Biztonsági övezet által érintett területre” nem lehet vezetékJogot megállapítani, mivel ezt a vezetékJog-megállapítás feltételeit taxatív módon felsoroló 172. § (1) bekezdése nem teszi lehetővé.

A 172. § (1) bekezdése mint *különös* szabály összhangban van a Vet-nek a vezetékJog engedélyezésére vonatkozó *általános* szabályaival. Az általános szabályok alapján is **csak közcélú hálózat idegen ingatlanon való elhelyezésére lehet vezetékJogot engedélyezni**, „biztonsági övezet által érintett területre” **nem lehet engedélyezni.**¹ Nem köztulajdonban álló ingatlanok vezetékJoggal történő megterhelésére továbbá csak **szűk jogszabályi keretek között**, akkor van mód, ha (1) a közcélú hálózat fejlesztése érdekében indokolt, (2) a közcélú hálózatot nem lehet közterületen vezetni, és (3) a vezetékJog az érintett ingatlan használatát lényegesen nem akadályozza². Megállapítható, hogy a Vet.-nek a vezetékJog-engedélyezésre vonatkozó általános szabályaiból levezethető azon jogalkotói szándékkal, hogy a magántulajdonban álló ingatlanokat vezetékJoggal csak végső esetben lehet megterhelni, nyilvánvalóan ellentétes a Vet. 172. § (1) bekezdésének olyan kiterjesztő értelmezése, amelyre az I. fokú hatóság határozatát alapította.

Mivel a tulajdonunkban álló ingatlanon „megépült és üzembe helyezett közcélú átviteli és elosztó vezeték, tartószerkezet és azon elhelyezett átalakító- és kapcsoló berendezés” nincsen (amint ezt a 4. mellékletben csatolt változási vázrajz alátámasztja és a hatóságuk maguk sem állították – a csatolt mellékletekből kitűnően – ennek az ellenkezőjét), a hatóságok a Vet. 172. § (1) bekezdésének megsértésével, az ott írt feltételek hiányában, és azon túlterjeszkedve állapították meg a tulajdonunkban álló ingatlanra a vezetékJogot.

2.1.2 A vezetékJog szabályai a Ptk-ban; elbirtoklás hiánya; kötelező kártalanítás. Amint arra a 161/B/2006 AB határozat is rámutatott, a Vet-nek a vezetékJog alapításával kapcsolatos szabályai a Ptk. 171. §-án alapulnak. A Ptk. 171. § (1) bekezdése szerint: „Ingatlanra közérdekből a külön jogszabályban feljogosított szervek javára – államigazgatási szerv határozatával – szolgalmat vagy más használati jogot lehet alapítani. A használati jog alapításáért kártalanítás jár.”

A Ptk. 171. §-án alapuló megszerzés előzőek szerint kártalanítási kötelezettséget von maga után. A Vet. 172. § (3) bekezdése azonban a vezetékJog-megállapítás esetében a kártalanítást azért zárta ki, mert a jogalkotó abból indult ki, hogy többletjogok és -kötelezettségek keletkezése a 172. § (1) bekezdésében

¹ A Vet. 121. § (1) bekezdése értelmében „A hálózati engedélyes közcélú hálózat idegen ingatlanon történő építése céljából ... vezetékJogot ... kérhet.” Hasonlóan rendelkezik a 123. § (3) bekezdése is.

² A 123. § (1) bekezdés értelmében: „A közcélú hálózat nyomvonalát úgy kell kijelölni és megtervezni, hogy az lehetőleg közterületen haladjon és a lehető legkisebb mértékben érintsen ... nem köztulajdonban lévő ingatlan.” A 123. § (3) bekezdés értelmében: „A közcélú hálózat idegen ingatlanon történő elhelyezésére a hálózati engedélyes javára a Hatóság vezetékJogot engedélyezhet, ha az a közcélú hálózat szükséges fejlesztése érdekében indokolt, és az ingatlan használatát lényegesen nem akadályozza.”

meghatározott tényállás mellett fogalmilag kizárt. A 161/B/2006 alkotmánybíróági határozat kimondta továbbá, hogy valójában itt egy tíz éve már fennálló állapot deklarálása történik, a vezetékjog megszerzése *elbirtoklással* történt meg a Ptk. 168. § (2) bekezdése alapján (hiv. hat. III. 3.2 pont).

A Ptk. 168. § (2) bekezdése alapján elbirtoklással szerzi meg a telki szolgalmat az ingatlan birtokosa, ha a másik ingatlan használata ellen annak birtokosa tíz éven át nem tiltakozott. „**Az elbirtoklás feltételezi az állandóságot, ezért alkalmoszerű használat sem vezethet elbirtoklásra.** (BH. 1976/8. sz. 353.)” (A Polgári Törvénykönyv magyarázata, KJK-KERSZÖV, 2004, 606. o.) Olyan ingatlan esetén, amelyen közcélú villamosmű nincs, a biztonsági övezet tekintetében elbirtoklással való megszerzésről nem lehet szó, mivel a tíz éven át tartó szakadatlan használat fogalmilag kizárt. Közcélú villamosművel nem érintett ingatlanok biztonsági övezetben fekvő részére az engedélyes legfeljebb alkalmoszerűen, minden esetben a tulajdonos eseti engedélye alapján léphetett/léphet be. Továbbá, ha nincs közcélú hálózathoz tartozó építmény az idegen ingatlanon, ezen ingatlanok a Vet. 124. § (2) bekezdésében felsorolt munkák („építmények üzemeltetése, karbantartása, kijavítása, átalakítása, felújítása”) céljából történő használatára az engedélyesnek szüksége sem volt/nincs, ezért a Vet. 124. § (2) bekezdése és a biztonsági övezet szabályai az idegen ingatlanra történő belépést nem tették/teszik lehetővé az engedélyes számára, szükségesség hiányában. A biztonsági övezettel kapcsolatos kötelezettségek, elvégzendő munkálatok ugyanis a villamosmű biztonsági övezetéről szóló 122/2004. (X. 15.) GKM rendelet alapján a biztonsági övezeten belül fekvő ingatlan tulajdonosát terheltek (és terhelik a hatályos Rendelet alapján is) (lásd a 2.1.3 pontot).

A tulajdonunkban álló ingatlan tekintetében ténykérdés, hogy oda az E-ON soha nem lépett be. A biztonsági övezetbe benyúló növényzet eltávolítására egy ízben, az ingatlanra történt belépés nélkül került sor. A tulajdonunkban álló ingatlan tekintetében tehát elbirtoklással történt megszerzésről nem lehet szó.

Végül hangsúlyozzuk, hogy a 171. § (1) bekezdés utolsó mondata értelmében „A használati jog alapításáért kártalanítás jár”. Ez a kártalanítás magáért az „alapításért” jár, és nem azonos azzal a „folyamatos (esetleges) kártalanítási igény”-nyel, amelyet a 161/B/2006 AB határozat III. 3.2 pontjában említ. A Ptk. 171. §-ában foglalt kártalanítás azon értékcsökkenés egyszeri ellenértéke, amely az ingatlan értékében a használati jog (szolgalmat) alapításával keletkezik. (A használati jog „gyakorlásával” okozott kárral kapcsolatos „folyamatos” („esetleges”) kártalanítási igény a Vet. 121. § (2) bekezdésén alapul.)

2.1.3 A biztonsági övezet szabályozása; összefüggés a vezetékjog és a biztonsági övezet szabályai között. A Vet. 3. § 4a pontja értelmében: „*Biztonsági övezet:* a biztonsági övezetről szóló miniszeri rendeletben megállapított földrajzi terület, amelyre a tervezett vagy létesült villamosmű, termelői vezetékek, magánvezetékek, vagy közvetlen vezetékek számottevő hatást gyakorol;”. A biztonsági övezet nem része a közcélú hálózat fogalmának³, márpedig az általános szabályok szerint vezetékjogot kizárólag közcélú hálózat vonatkozásában lehet engedélyezni (121. § (1) bekezdés, 123. § (3) bekezdés). A 137. § értelmében: „A villamosmű ...és a csatlakozó berendezés, valamint az azt körülvevő környezet kölcsönös védelme érdekében biztonsági övezetet kell kijelölni. A biztonsági övezet terjedelmét, továbbá a biztonsági övezetben érvényesítendő tilalmakat és korlátozásokat külön jogszabály állapítja meg.”. A külön jogszabály a sérelmezett döntések meghozatala idején a villamosmű biztonsági övezetéről szóló 122/2004. (X. 15.) GKM rendelet volt, 2013. február 21-től a Rendelet.

³ Ezt alátámasztják a következő jogszabályi definíciók: a Vet. 3. § 36. pontja értelmében „*Közcélú hálózat:* olyan átviteli vagy elosztó hálózat, amely szükséges a villamosenergia-rendszer biztonságos és hatékony működéséhez;”. 3. § 2. pontja értelmében „*Átviteli hálózat:* a villamos energia átvitelére szolgáló vezetékrendszer - beleértve a tartószerkezeteket és a határkeresztelő vezetékeket is -, a hozzá tartozó átalakító- és kapcsolóberendezésekkel együtt;”. 3. § 9. pontja értelmében „*Elosztó hálózat:* a villamos energia elosztására és csatlakozási pontra való eljuttatása céljára szolgáló vezetékrendszer - beleértve a tartószerkezeteket is -, a hozzá tartozó átalakító- és kapcsolóberendezésekkel együtt;”. Alátámasztja továbbá az a tény is, hogy a biztonsági övezet a 3. §-on belül külön fogalomként került meghatározásra a 4a pontban.

Mivel a vezetékjog-megállapítás jogszerűségét „biztonsági övezet által érintett terület” vonatkozásában a II. fokú hatóság a Vet. 172. §-ában foglaltakkal nem tudta alátámasztani, azt a vezetékjog és a biztonsági övezet összefüggésére alapította az ide 10. mellékletként csatolt ellenkérelmében (2. oldal 4. bekezdés), nevezetesen, a Vet. 124. § (2) bekezdésében található azon fordulatra hivatkozással, mely szerint: „A hálózati engedélyes a vezetékjog vagy a jogerős üzemeltetési engedély alapján az építményeket üzemeltetheti, karbantarthatja, kijavíthatja és átalakíthatja, felújíthatja, továbbá a közcélú hálózat, termelői vezeték, magánvezeték vagy a közvetlen vezeték mentén lévő, a biztonsági övezetet sértő növényzetet eltávolíthatja, a felsorolt tevékenységek elvégzése céljából a vezetékjoggal érintett ingatlanra beléphet.”

Minden, a hatóság által felhozott, vélt vagy valós összefüggés a vezetékjog és a biztonsági övezet jogintézménye között a vezetékjog-megállapítás szempontjából **irreleváns, mivel a Vet. 172. § (1) bekezdésének** egyértelmű és kogens rendelkezése – sem a nyelvtani, sem a feltehető jogalkotói szándékon alapuló értelmezés szerint – **nem ad módot** annak figyelembe vételére.⁴ Továbbá, a **Vet. 124. § (2) bekezdése** - jogszabályi feltételek fennállása alapján - jogszerűen engedélyezett **vezetékjog részjogosítványait** tartalmazza (ls. a 161/B/2006 AB határozat III. 1.1 pontjának 2. bekezdését is!), és az abban foglaltak **nem írják felül** a vezetékjog megállapításának a Vet. 172. § (1) bekezdésében foglalt feltételeit, az ott felsorolt munkálatokra történő utalásból nem lehet arra következtetni, hogy vezetékjogot lehet megállapítani *pusztán* ezen munkák elvégzésének lehetővé tételére. **Erre szükség sincs: a biztonsági övezetről szóló** (korábban és jelenleg hatályos) **jogszabály** rendkívül részletes használati tilalmakat és korlátozásokat (ezek körében tévesleg kötelezettségeket) ír elő a biztonsági övezet vonatkozásában az ingatlan tulajdonosa terhére, és rendkívül erős jogokat (pl. engedélyezési jogot) biztosít a hálózati engedélyes számára a biztonsági övezet használatával kapcsolatban.⁵ Mindezek hatósági eszközökkel kikényszeríthetők, így **közérdekből fennálló szükség sincs vezetékjog megállapítására a biztonsági övezettel érintett terület vonatkozásában, a közérdek által szükségessé tett tulajdoni korlátozásokat a külön jogszabály tartalmazza.**

Annak érzékeltetésére, hogy a hatóságok, amikor biztonsági övezet által érintett területre vezetékjogot állapítottak meg a Vet. 172. §-a alapján, mennyire hibásan értelmezik a vezetékjog/biztonsági övezet szabályait, szemléletesen rávilágít, hogy **ilyen jogértelmezés mellett Magyarország jóformán valamennyi, áramellátásba bekapcsolt ingatlanára vezetékjogot lehetne bejegyezni, hiszen minden ilyen ingatlan telekhátára tipikusan a közterületen található villamosvezeték vagy tartószerkezet biztonsági övezetén belül (ez általában 2,5 méter) húzódik!**

2.1.4 A Vet. 172. § (3) bekezdésében foglalt, többlet-jogok keletkezését tiltó rendelkezés megsértése. A vezetékjog megállapítása „biztonsági övezettel érintett terület” vonatkozásában a 172. § (1) bekezdésén való *túlterjeszkedés* által többlet-jogot hozott létre az E-ON javára tulajdonunkban álló ingatlan vonatkozásában (a fentiek szerint).

Továbbá, a 4. melléklet szerint a vezetékjog valójában „az ügyiratban lévő változási vázrajz és **területkimutatás szerint**” tartalommal került megállapításra és ingatlan-nyilvántartási bejegyzésre a tulajdonunkban álló ingatlanra. Az I. fokú határozat mellékletét képező „Területkimutatás” (4. melléklet) „**Terület igénybevétele**” oszlopából kitűnően „**vezeték és** biztonsági övezete” tekintetében lett a vezetékjog fennállása megállapítva, és ennek megfelelően az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezve. Ezáltal az E-ON többlet-jogokra tett szert, mert ingatlanunkon nincs „vezeték”, amelynek tekintetében vezetékjog fennállását meg lehetett volna állapítani.

⁴ Megjegyzem, hogy 2013. január 1-i hatállyal a Vet. 123. §-ába 3/a bekezdésként új rendelkezést iktattak be, amely a közterület vonatkozásában összefüggésbe hozza a vezetékjog és a biztonsági övezet intézményét. Állítom, hogy az új rendelkezés ilyen megfogalmazásának hátterében az a szándék áll, hogy utólag igazolják a két jogintézménynek korábban a Vet. szabályaiban nem tükröződő, de a hatóság által álláspontja védelmében állított kapcsolatát, mivel nyilván az érdekeltet már elérte annak a híre, hogy többen is kifogásolják a hatóságok jogszabálysértő jogértelmezését.

⁵ Az előzőekkel teljesen összemérhető rendelkezéseket tartalmazott a sérelmezett döntések meghozatala idején hatályban volt 122/2004. (X. 15.) GKM rendelet is.

Az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vezetékhöz a Vet. 124. §-ában foglalt részjogosítványok kapcsolódnak, amelyekkel az E-ON a jövőben élhet, azaz eddig közcélú villamosművel nem érintett ingatlanunkon vezetékét helyezhet el ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett joga alapján.

2.2 Anyagi jogsérelmeinkből folyó, Alaptörvényben biztosított jogaink sérelme

A fenti 2.1 pontban leírt jogsértések folytán Alaptörvényben biztosított jogaink az alábbiak szerint szenvedtek sérelmet.

2.2.1 A jogbiztonság sérelme – Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése értelmében Magyarország független, demokratikus *jogállam*. „A jogállamiság elve ... nem pusztán deklaráció, hanem önálló alkotmányjogi norma, aminek sérelme önmagában is megalapozza valamely jogszabály alkotmányellenességét.” (11/1992. (III. 5.) AB határozat). „A jogállamiságnak - az Alkotmánybíróság szerint (14/1993 (III. 9.) AB határozat) - egyik nélkülözhetetlen eleme a *jogbiztonság*...” ... mely elsősorban azt jelenti, hogy „(i) az állampolgárok jogait és kötelességeit törvényben meghatározott módon kihirdetett és bárki számára hozzáférhető jogszabályok szabályozzák, (ii) a jogalanyoknak legyen lehetőségük arra, hogy elhatározásaikat a jog elővárásaihoz tudják igazítani.” (Alkotmánytan I., Osiris Kiadó, 2007, 86. o.), „A jogbiztonság megköveteli a *jogszabályok olyan világos és egyértelmű megfogalmazását, hogy mindenki, akit érint, tisztában lehessen a jogi helyzetével*...” (11/1992. (III. 5.) AB határozat). „A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.” (9/1992 (I. 30.) AB határozat).

A Vet. 172. § (1) bekezdésének kogens rendelkezésével, és az abból, valamint a Vet. egyéb kogens rendelkezéseiből felismerhető szabályozási céllal ellentétes jogértelmezésen alapuló jogsértések folytán sérült a jogbiztonság az alábbiak szerint:

- a vezetékhöz a Vet. 172. § (1) bekezdésében taxatív felsorolt és kogens feltételek („legalább tíz évvel korábban idegen ingatlanon megépült és üzembe helyezett közcélú átviteli és elosztó vezetékek, tartószerkezet és azon elhelyezett átalakító- és kapcsoló berendezés”) fennállásának hiányában került megállapításra „vezeték” vonatkozásában a tulajdonunkban álló ingatlanra;
- a vezetékhöz „biztonsági övezet által érintett terület” vonatkozásában is megállapításra került, annak ellenére, hogy (i) a Vet. 172. § (1) bekezdésének kogens és taxatív felsorolást tartalmazó rendelkezése ezt nem teszi lehetővé; és (ii) a biztonsági övezet – a Vet.-nek a közcélú hálózat fogalmát szabályozó 3. § 2., 9. és 36. pontjai, a biztonsági övezet fogalmát megállapító 3. § 4a pontja, és a biztonsági övezet kijelöléséről szóló 137. §-a értelmében – nem része a közcélú hálózatnak; vezetékhöz engedélyezni pedig a Vet. általános szabályai (121. § (1) bekezdése és 123. § (3) bekezdése) értelmében kizárólag közcélú hálózat tekintetében lehet; a vezetékhöz „biztonsági övezettel érintett terület” vonatkozásában a Vet. 124. § (2) bekezdésére hivatkozva nem lehet megállapítani, mivel e rendelkezés a - jogszerűen engedélyezett - vezetékhöz *részjogosítványait* tartalmazza;
- a Vet. 172. § (3) bekezdésében foglalt tilalom ellenére a tulajdonunkban álló ingatlanl kapcsolatosan az E-ON többlet-jogokra tett szert a fenti két bekezdésben foglaltak szerint;
- az Abtv. 39. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság döntése mindenkire nézve kötelező. Az Alkotmánybíróság a 161/B/2006 számú határozatában akként foglalt állást, hogy a Vet. 172. § (1) bekezdésében leírt tényállás mellett a vezetékhöz megszerzése elbirtoklással történt meg. A hatóságok figyelmen kívül hagyták a hivatkozott alkotmánybírósági döntést, amennyiben olyan tényállás mellett, amelynél az elbirtoklás fogalmilag kizárt (lásd. 2.1.2 pontot), a vezetékhöz fennállását megállapították.

Sérti a jogbiztonságot az olyan hatósági döntés, amely mind az egyértelműen megfogalmazott jogszabály szövegével, mind az abból levezethető, a jogalkotó feltehető szándékára vonatkozó jogértelmezéssel ellentétes, mert *kiszámíthatatlanná teszi* a jogalkalmazást, és ennek folytán a jogalanyok *nem lehetnek tisztában a jogi helyzetükkel*.

2.2.2 Tulajdonjogunk Alaptörvénybe ütköző korlátozása – Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, és XIII. cikke Az Alaptörvény XIII. cikk értelmében: „(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár. (2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése értelmében: „Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

A vezetékgjog ingatlanunkra történt bejegyzése tulajdonjogunkat korlátozza.

„Az alkotmányos tulajdonvédelem nemcsak a tulajdon elvonásával szemben nyújt biztosítékot, hanem az állagelvonással nem járó tulajdonkorlátozásokkal szemben is véd.” (Alapjogok – Alkotmánytan II., Osiris Kiadó, 2008, 237. o.) Ebből következően nem lehet vitás, hogy a vezetékgjog jogellenes megállapítása is az alkotmányos tulajdonvédelem körébe esik. Ezt az Alkotmánybíróság is evidenciaként kezelte pl. a 161/B/2006 számú határozatában is.

Az Alaptörvény a tulajdonjogot az alapvető jogok között szabályozza. Ennek folytán – összhangban az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatával (lásd egyebek között a 161/B62006 számú határozatot) - a tulajdonjog korlátozása tekintetében is az Alaptörvénynek az alapvető jogok korlátozására vonatkozó szabályait kell alkalmazni, figyelembe véve az Alaptörvénynek a tulajdonjogról szóló XIII. cikkelyéből folyó sajátosságokat is. Előzőek folytán a tulajdonjog korlátozása akkor felel meg az Alaptörvénynek, így akkor megengedett, ha (i) másik alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el, (ii) a korlátozásra közérdek miatt fennálló, feltétlenül szükséges mértékben kerül sor, (iii) az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapvető jog sérelmének súlya megfelelő arányban áll egymással, (iv) a korlátozás során a tulajdonjog lényeges tartalmát tiszteletben tartják, (v) a korlátozást törvény rendeli el, és arra törvényben meghatározott módon kerül sor, és (vi) a korlátozásért teljes, feltétlen és azonnali kártalanítást adnak.

Tulajdonjogunk korlátozására az Alaptörvényben foglalt szabályok megsértésével került sor:

- *törvényi felhatalmazás hiányában* korlátozta a hatóság tulajdonjogunkat, amennyiben (i) a Vet. 172. § (1) bekezdésében foglalt feltételek fennállásának hiányában „vezeték”, és (ii) a 172. § (1) bekezdése által lehetővé nem tett „[vezeték] biztonsági övezete” vonatkozásában állapított meg vezetékgjogot;
- *közérdek nem teszi szükségessé* a vezetékgjognak „biztonsági övezet által érintett terület” vonatkozásában való megállapítását, ellenkezőleg, az szükségtelen, mert minden munkálat elvégzése, annak érdekében, hogy a biztonsági övezetet érintő normatív szabályozás betartásra kerüljön, az ingatlan tulajdonos hatósági kényszerrel kikényszeríthető kötelezettsége; a biztonsági övezetben érvényesülő azon korlátozásokat és tilalmakat, amelyek a tulajdonjog korlátozását valósítják meg alkotmányjogi értelemben, jogszabály (a jelenleg hatályos Rendelet, és a sérelmezett döntések meghozatalakor hatályos 122/2004 (X. 15.) GKM rendelet) normatív módon tartalmazzák (tartalmazták);
- mivel a tulajdonunkban álló ingatlanon nincs „legalább tíz évvel korábban megépült és üzembe helyezett közcélú átviteli és elosztó vezeték, tartószerkezet és azon elhelyezett átalakító- és kapcsoló berendezés”, továbbá nem valósult meg az E-ON általi, 10 éven át tartó szakadatlan használat, tulajdonjogunk korlátozására Alaptörvénybe ütközően került sor azért is, mert a Vet. 172. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállásának és elbirtoklásnak a hiányában a Ptk. általános szabályai (108. § (1) bekezdés, 171. § (1) bekezdés) szerint a vezetékgjog alapításáért bennünket kártalanítás illetett volna meg, erre azonban nem került sor.

III. rész

A PANASZUNK TÁRGYÁT KÉPEZŐ ÜGYBEN ELKÖVETETT RELEVÁNS ELJÁRÁSJOGI JOGSZABÁLYSÉRTÉSEK ÉS ALAPTÖRVÉNYBEN BIZTOSÍTOTT JOGAINK EBBŐL FOLYÓ SÉRELME

3.1 Eljárásjogi jogsértések

3.1.1 A Ket. 80. § (4) bekezdésének megsértése. Az I. fokú határozatot a hatóság hirdetményi úton közölte. A Ket. kogens **80. § (4)** bekezdése taxatív felsorolja mindazokat a helyeket, ahol a hirdetményt kifüggeszteni kötelező. E szerint: „A hirdetményt a hatóság hirdetőtáblájára és az ügyfél lakcíme, az ügy tárgyát képező ingatlan vagy tevékenység gyakorlásának vagy a jogellenes magatartás elkövetésének helye szerinti, valamint a hatásterületen lévő önkormányzat hirdetőtábláján ki kell függeszteni...”. A magyar nyelv és nyelvtan általános szabályaiból félreérthetetlenül következő nyelvtani értelmezéssel megállapítható, hogy a lakcím és az ingatlan fekvésének helye szerinti kifüggesztés egymással nem vagylagos kapcsolatban állnak; az ingatlan fekvésének helye szerinti kifüggesztésen túl a lakcímünk szerinti önkormányzat hirdetőtábláján való kifüggesztés kötelező volt az I. fokú hatóságra, azonban – amint a 12. mellékletből kiderül – a hirdetmény nem került kifüggesztésre lakóhelyünk, Budapest V. kerület Önkormányzatának hirdetőtábláján. Ez törvénysértő volt.

3.1.2 A Ket. 28/A § (1) bekezdésének megsértése. A Ket. 78. § (1) bekezdése szerint a határozatot közölni kell az ügyféllel. A Ket. 78. § (4) bekezdése szerint a hatóság a döntését a 28/A. § (1) bekezdésében meghatározott módon közölheti. A **Ket. 28/A. § (1)** bekezdése szerint: „A hatóság a) írásban aa) postai úton, ab) írásbelinek minősülő elektronikus úton, ideértve a telefaxot, ac) személyesen átadott irat útján, ad) kézbesítési meghatalmazott útján, ae) a hatóság kézbesítője útján, af) kézbesítési ügygondnok útján, ag) hirdetményi úton... tart kapcsolatot az ügyféllel.” Az értesítési formák felsorolásának sorrendje nem véletlenszerű, hanem kifejezi azt a jogalkotói szándékot, mely szerint a Ket-ben a döntések közlésének elsődleges, fő szabály szerinti, kötelezően alkalmazandó módja a postai kézbesítés.⁶ Törvénysértő volt a hivatkozott rendelkezés figyelmen kívül hagyása a hatóság által.

3.1.3 A Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjának jogsértő értelmezése. A sérelmezett döntések jogszabálysértően értelmezik a **Ket. 80. § (1) bekezdése d) pontját**, mely szerint a hirdetményi kézbesítésre akkor van lehetőség, ha „az igénybe vehető egyéb közlési módok alkalmazása elháríthatatlan akadályba ütközik, **vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik.**”

3.1.3.1 A sérelmezett döntések releváns rendelkezései. A közigazgatási végzés szerint: „A kérdéses vezeték, valamint ezáltal a vezetékjogot megállapító határozat több mint 1000 ingatlant, és így vélhetően még ennél is magasabb számú ingatlantulajdonost érint. Ilyen számú ingatlan esetén a kérelem benyújtását követően bekövetkező tulajdonosváltozásokra, illetve esetleges egyéb, a postai kézbesítéssel kapcsolatos nehézségekre figyelemmel a postai úton történő kézbesítés beláthatatlan ideig elhúzná az eljárást, illetve a határozat jogerőre emelkedését, valamint a kézbesítés eredményessége nem biztosítható. A fentiek, illetve a Ket. 7. §-a alapján álláspontom szerint az elsőfokú hatóság a hirdetményi közlést jogszabályszerűen alkalmazta.”

A bírósági végzés indokolásában: „Az érdemi határozatból egyértelműen megállapítható, hogy a vezetékjog bejegyzése ezernél több ingatlant érintett és ennél több tulajdonost.” ... „Megalapozatlan kérelmezők azon érvelése, hogy minden ügyfél tekintetében egyedileg kell a hatóságnak azt vizsgálni, hogy a hirdetményi közlés feltételei fennállnak-e.”... „az, hogy mi tekintendő nagyobb létszámnak a hirdetményi közlés szempontjából, mindig a konkrét ügy alapján dönthető el, s csupán utal arra a bíróság, hogy a Ket. 28/D. § (3) bekezdése szerint jelentős számú ügyfelet érint az eljárás, ha több mint ötven ügyfél érintett az eljárás megindulásakor.”

Fentiekkel szemben álláspontunk a következő.

⁶ Az előzőeket támasztja alá a jogirodalom is: „A közigazgatási eljárás szabályai - Kommentár a gyakorlat számára” (HVG-ORAC, Budapest, 2010) 348. oldalán foglaltak szerint: „**A Ket. a postai úton való kézbesítést tekinti általános kézbesítési formának. Ez az általános döntéshozatali - közlési alak.**” A 351. oldalon: „A döntés hirdetményi úton való közlése atipikus, kivételes közlési forma.”

3.1.3.2 Az ügyféli jogok személyre szólóan biztosítandók. A sérelmezett döntések ügyféli jogainkat egyfajta „kollektív” jogként kezelték, amennyiben nem vizsgálták egyénileg, hogy a hirdetményi kézbesítés feltételei velünk szemben fennálltak-e. Álláspontunk szerint – a Ket-ben foglalt kivételes szabálytól eltekintve, amire az alábbiakban kitérünk – a döntés kézbesítése szempontjából nincs jelentősége az érintett ügyfelek számának, mivel az ügyféli jogok az egyes ügyfeleket egyénileg illetik meg, beleértve a határozat megismeréséhez való jogot. Minden ügyfél egyénileg jogosult jogai gyakorlására, amelyeket a hatóság köteles minden ügyfélnek egyénileg biztosítani. Így azt is egyénileg kell elbírálni, hogy a határozat hirdetményi úton való közlése előre eredménytelennek mutatkozik-e az adott ügyfél felé (adott esetben felénk), és törvényellenes a postai kézbesítés előre feltételezhető eredménytelenségét pusztán az ügyfelek nagy számára alapítani.

Előző álláspontunkat támasztja alá az általánost erősítő kivétel, a kivételes **28/D §**, mely – kifejezetten az ügyféllel való kapcsolattartás körében (melybe a döntések közlése is beletartozik) – speciális szabályt állít fel: „Törvény vagy kormányrendelet úgy rendelkezhet, hogy ha az eljárás jelentős számú ügyfelet érint, akkor - az eljárás megindításáról szóló értesítés, valamint az eljárás során a személyesen az ügyfélnek szóló végzések kivételével - a hatóság az ügyféllel hirdetményi úton tarthat kapcsolatot.” E speciális rendelkezés tehát **külön jogszabályi felhatalmazás alapján**, a Ket-nek a kapcsolattartásra vonatkozó általános szabályaitól eltérően, hirdetményi úton való kapcsolattartást tesz lehetővé. Megjegyezzük, hogy még ilyen esetben sem lehet az eljárás megindításáról szóló értesítést hirdetményi úton közölni, amelynek nyilvánvaló oka, hogy a jogalkotó azt feltételezi – az ésszerűség és a méltányosság talaján állva –, hogy amennyiben az ügyfélnek nincs ismert oka a hirdetményi helyek ellenőrzésére, azt nem teszi meg, így alapvető ügyféli jogai csorbulnának.

3.1.3.3 Az ingatlan-nyilvántartás közhitelességéhez fűzött törvényi vélelem figyelmen kívül hagyása. Hivatkozunk az Inyvtv. **5. § (1)** bekezdésére, mely szerint: „Az ingatlan-nyilvántartás - ha törvény kivételt nem tesz - a bejegyzett jogok és a feljegyzett tények fennállását hitelesen tanúsítja.”. Az **5. § (2)** bekezdése szerint: „Az ellenkező bizonyításáig az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogról és feljegyzett tényről vélelmezni kell, hogy az fennáll, és az ingatlan-nyilvántartás szerinti jogosultat illeti meg...”. Az **5. § (6)** bekezdése szerint: „Az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett adatokkal szemben a bizonyítás azt terheli, aki az adatok helyességét, valósággal egyezőségét vitatja.” Hivatkozunk a **48. § (1)** bekezdésére, melynek értelmében: „A beadvány iktatószámát a benyújtás napján a tulajdoni lapon fel kell jegyezni (széljegy)...”. A széljegy tartalma nyilvános. Hivatkozunk végül a hatósági döntések meghozatalakor még nem, de a bírósági végzés idején már hatályos **2. § (3)** bekezdésre, mely szerint: „Ingatlannal kapcsolatos bírósági, ügyészégi, hatósági (a továbbiakban: hatósági) eljárásokban... az ingatlan-nyilvántartási tulajdoni lapon átvezetett adatokat ... kell irányadónak tekinteni.”

Elfogadva az Alkotmánybíróság azon álláspontját, mely szerint [a közhitelesség alapelve], nem jelenti azonban az ingatlan-nyilvántartás közérdekű adatainak kétségtelen és kivételt nem tűrő valódiságát, hitelét”, álláspontunk szerint **tarthatatlan egy közhitelű nyilvántartással kapcsolatban abból - mint *modus vivendi*ből - kiindulni, hogy az e nyilvántartásban feltüntetett adatok valótlanak.** Jelen esetben ez történt. A hatóság álláspontja szerint – amelyet a bíróság is jogszerűnek talált - „Ilyen számú ingatlan esetén a kérelem benyújtását követően bekövetkező tulajdonosváltozásokra... figyelemmel a postai úton történő kézbesítés ... eredményessége nem biztosítható.” Minthogy a jelen panasz tárgyát képező ügyben ingatlanok voltak érintettek, **az összes ingatlantulajdonos törvény által valósnak vélelmezett személyazonosító és lakcímadatai a hatóság rendelkezésére álltak, beleértve a mi adatainkat is. Továbbá, az esetleges tulajdonosváltozások a fentiek szerint az ingatlan-nyilvántartásban már a tulajdonosváltozás alapjául szolgáló okirat benyújtásának napján megjelennek, és mindenki számára hozzáférhetők** (lásd a 161/B/2006. számú alkotmánybírósági határozat III. 1.4 és 2 pontjait is). A hatóság az ingatlan-nyilvántartás adatainak rendelkezésre állása ellenére, anélkül, hogy megkísérelte volna a postai kézbesítést, annak alkalmazását előre eredménytelennek feltételezte. Erre a hatóságnak csak a törvényi vélelem megdőlése esetén lett volna joga (**5. § (6)** bekezdés). Az I. fokú hatóságnak a széljegyben szereplőket ügyfélként postai úton értesítenie kellett volna határozatáról a bírói gyakorlat

alapján is (EBH2007. 1735). **Megjegyezzük, hogy a földhivatali határozat postai kézbesítése az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett lakcímünkre első próbálkozásra sikeres volt.**

3.1.3.4 *A kézbesítési vélelmekkel kapcsolatos rendelkezések figyelmen kívül hagyása.* A postai úton történő kézbesítéssel kapcsolatos „nehézségekre” szintén nem lehet alappal hivatkozni mint a hirdetményi kézbesítés jogszerűségét megalapozó körülményre. A postai kézbesítés szabályait tartalmazza a postáról szóló 2003. évi CI. törvény, beleértve a kézbesíthetetlen küldeményekre vonatkozó rendelkezéseket (16. § (7)-(9) bekezdések). A **Ket. 79. §-a** továbbá szabályozza a **postai úton történő kézbesítéssel kapcsolatos vélelmeket**. E rendelkezések kiküszöbölik azokat a körülményeket, amelyekre a II. fokú hatóság mint a „postai úton történő kézbesítés nehézségeire” utal.

3.1.3.5 *A jogerőre emelkedés elhúzódása.* A határozat jogerőre emelkedésének elhúzódása álláspontunk szerint – az egyenlő bánásmód és a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog keretei között – nem olyan körülmény, amelynek terhét a hatóság a kérelmezőt preferálva az ellenérdekű ügyfelekre áthárítani jogosult lenne (lásd a 3.2 pontot is). Továbbá, a 80. § (1) bekezdés (d) pontjában foglalt „... egyéb közlési módok alkalmazása ... előre eredménytelennek mutatkozik” fordulat **nem a határozat jogerőre emelkedésének feltételezhető elhúzódását vagy lehetetlenségét, hanem a postai (vagy egyéb) kézbesítés „előre eredménytelennek mutatkozását” szabja a hirdetményi kézbesítés feltételéül. Nem a hatósági eljárás minél gyorsabb lezárása oldaláról, hanem az ügyfél tényleges elérhetősége oldaláról szabályoz.** Az „előre eredménytelennek mutatkozik” fordulatban utalás sincsen az eljárás gyors befejezésének és a jogerőre emelkedés meggyorsításának szempontjára.

3.1.3.6 *Jogirodalmi álláspontok.* Az általunk kifejtett jogértelmezést támasztja alá a Ket. valamennyi, a hirdetményi kézbesítésre vonatkozó szabályát kommentáló jogirodalmi forrás, amelyeket itt – egy kivétellel – nem idézünk, mivel **A közigazgatási eljárási törvény kommentárjából** (KJK-KERSZÖV, Budapest 2005, 116. o.), a **Kézikönyv a Ket módosításáról - Változások a közigazgatási hatósági eljárásban és szolgáltatásban** (Complex 2009, 60-61. o.), és a **Ket. Complex Jogtárban található szövegéhez fűzött kommentárjából** vett idézetek megtalálhatók egyebek között a 9. mellékletként csatolt felülvizsgálati kérelmünkben. Egyetlen idézet az utolsóként írt forrásból: **„Nyomatékosan hangsúlyoznunk kell, hogy a hirdetményi úton történő kézbesítést a Ket. nem takarékosági okokból - a postaköltség megtakarítása végett - vezette be, még kevésbé azért, hogy ... megfossza [az ügyfeleket] a Ket.-ben és magában az Alkotmányban biztosított jogoktól. A hirdetményi kézbesítés egy végső próbálkozás arra az estre szólóan, ha a hatóság másként nem, vagy nem teljes körűen tudja tájékoztatni valamiről Ez okból föltöbb óvatosan kell bánni a hirdetményi kézbesítéssel és messzemenően tartózkodni kell az azzal való visszaéléstől...”**

Megjegyezzük, hogy a jogirodalmi források között nem volt fellelhető egyetlen olyan sem, amely kifejezetten ki ne zárná éppen azt a jogértelmezést, amelyet a hatóságok és a bíróság a Ket. 80. § (1) bek. d) pontjával kapcsolatban képviseltek.

3.1.4 *A Ket. 1. § (1) és (2) bekezdésében foglalt jóhiszemű joggyakorlás alapelvének megsértése.* A Ket. 1. § (1) bekezdése értelmében „[A közigazgatási hatóság] Hatáskörét a jogszabályokban előírt célok megvalósítása érdekében... gyakorolja. A (2) bekezdés értelmében: „*A közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A hatóság ügyintézője jóhiszeműen, továbbá a jogszabály keretei között az ügyfél jogát és jogos - ideértve gazdasági - érdekét szem előtt tartva jár el.*”

Nyilvánvalóan rosszhiszeműen járt el az I. fokú hatóság, amikor határozatát hirdetményi úton közölte, hiszen (amellett, hogy lakcímünk az ingatlan-nyilvántartásból ismert volt előtte) tisztában volt azzal, hogy már az eljárás megindításáról sem értesített bennünket, ezért számolnia kellett azzal, hogy nem fogunk a hatóság hirdetőtábláján vizsgálgódn, hiszen tudomásunk sincs a folyamatban levő eljárásról.

Továbbá, a tulajdonunkban álló ingatlan település üdülőövezetében található. Egy januárban Balatonkenesén kifüggesztett hirdetmény budapesti állandó lakóhelyű ügyféllel szemben

nyilvánvalóan felveti annak a reális lehetőségét, hogy arról az érintett nem szerez tudomást a hirdetményben meghatározott fellebbezési határidőn belül.

3.1.5 A Ket-ben foglalt egyéb garanciális jogok megsértése. A hatóságok megsértették - a jóhiszemű hatósági joggyakorlás alapelvein túl - a Ket. alapelveiben foglalt ügyféli garanciális jogaink teljességét, legfontosabbként: (i) 2. § (1) bekezdését: a közigazgatási hatósági eljárásban *az olyan kizárás tilalmát, amelynek következménye az ügyfél Ket-ben biztosított jogának csorbítása*; (ii) 4. § (1) bekezdését: **a tisztességes ügyintézéshez való jogot**; (iii) 5. § (1) bekezdését: az ügyfél számára jogairól való tudomásszerzés biztosításának és **az ügyféli jogok gyakorlása lehetővé tételének kötelezettségét**; (iv) 5. § (4) bekezdését: *a döntés érintettekkel történő közlésének kötelezettségét.*

3.2 Az egyenlő bánásmódhoz való jogaink sérelme

A sérelmezett döntések, valamint a hatóságok megelőző eljárása több ponton ellentétes az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel (a továbbiakban: „Ebtv.”).

Az Ebtv. 1. §-a értelmében az ott megjelölt jogalanyokkal szemben *azonos körülményekkel, az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembevételével* kell eljárni. A 7. § (1) bekezdése értelmében az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti a közvetlen hátrányos megkülönböztetés; ilyennek minősül egyebek között az a rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy „egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője” miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy részesül (8. § t.) pont). Az előzők ellenére azonban nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét az olyan rendelkezés, amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik alapvető jog érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos (7. § (2) bekezdés).

A jelen panasz tárgyát képező eljárásban mind mi, mind az E-ON ügyfelek voltunk (tehát „összehasonlítható helyzetben” voltunk), azonos ügyféli jogok illették volna meg mind az E-ON-t, mind bennünket. Véleményünk szerint azonban velünk szemben a hatóságok nem az E-ON felé alkalmazottal azonos mértékű körülményekkel és egyéni szempontjaink azonos mértékű figyelembevételével jártak el. Mint multinacionális tulajdonban álló, óriási tőkeerővel rendelkező szervezet, mely stratégiai ágazatban működik és közszolgáltatási tevékenységet folytat, olyan érdekérvényesítő erővel rendelkezik, amellyel mi nem. Ezen „helyzetünk, tulajdonságunk vagy jellemzőnk” miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesültünk, mint az E-ON. Ez megnyilvánult egyebek között abban, hogy álláspontunk szerint a hatóságok nem vizsgálták körülmények között, hogy az E-ON kérelme teljesítésének anyagi jogi feltételei olyan ingatlanok esetén, amelyeken közcélú villamosmű nem található, fennálltak-e, beleértve a tulajdonunkban álló ingatlant. A hatóságok eljárásának merőben formális voltát támasztja alá, hogy a hatóság érdemi döntést hozott 8 napon belül egy több mint 1.000 ingatlant érintő ügyben. Ezzel szemben a mi kérelmeink álláspontunk szerint érdemi megfontolás tárgyát sem képezték, a hatóságok jogi érveinkre tekintet nélkül azon preconcepció alapján utasították el sorozatosan a beadványainkat, hogy ne teremtsenek precedenst az országszerte meghozott több tízezer, közcélú villamosművel nem érintett ingatlanra vezetékJogot megállapító határozatok jogszerűségének megkérdőjelezhetőségével kapcsolatban. Továbbá, a Ket. 29. § (4) bekezdésében foglalt rendelkezés (amely az ügyfél értesítését az eljárás megindulásáról mellőzhetővé teszi) alkalmazása folytán a panaszunk tárgyát képező ügyben egyetlen ügyféli jogunkat sem tudtuk gyakorolni az I. fokú eljárásban, ellenkérelmet nem terjeszthettünk elő, nyilatkozatot nem tehattunk. Nem kaptunk alkalmat arra, hogy választhassunk a hatósággal való kapcsolattartás formái között, így nem tiltakozhattunk az érdemi döntés hirdetményi kézbesítése ellen. Ezzel szemben az E-ON a hatósági eljárásban részt vett, valamennyi érintett ügyfél közül egyedül ügyféli jogait (teljes körűen) gyakorolhatta. Álláspontunk szerint mindezek folytán az egész eljárásban sérült az Ebtv. 1. §-ában megfogalmazott, azonos körülményekre és az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembe vételére vonatkozó követelmény, és bennünket a 7. § (1) bekezdésében és 8. § t.) pontjában tilalmazott közvetlen hátrányos megkülönböztetés ért.

Továbbá, amint az ide 8., 10. és 16. mellékletekként csatolt dokumentumokban arra a II. fokú hatóság többször hivatkozott, a hirdetményi kézbesítést arra való tekintettel (is) megalapozottnak

tartotta (és a bíróság sem foglalt el ellentétes álláspontot), mivel: „... a postai úton történő kézbesítés beláthatatlan ideig elhúzná ... a határozat jogerőre emelkedését...”. Annak elismerése mellett, hogy az eljárások ésszerű határidőn belül történő befejezése is része a tisztességes hatósági eljárás Alaptörvényben megfogalmazott követelményének, álláspontunk szerint a hatósági eljárásban *aránytalanul* korlátozták alapvető jogainkat a hirdetményi kézbesítés által az eljárás minél gyorsabb befejezése érdekében, és ez a korlátozás *nem volt elkerülhetetlen*. *Aránytalan* volt a hirdetményi kézbesítés által jogaink korlátozása, mert az adott ügyben – tekintettel arra, hogy már az eljárás megindulásáról sem kaptunk értesítést, így az I. fokú eljárásban nem vehettünk részt – ez oda vezetett, hogy nemcsak az I. fokú eljárásban, hanem a teljes eljárásban nem tudtuk valóságosan gyakorolni egyetlen ügyféli jogunkat sem: jogorvoslati jogunkat csak formálisan gyakorolhattuk, mivel fellebbezésünket elkészttség miatt érdemi vizsgálat nélkül elutasították, érdemi másodfokú eljárásra sor sem került. Ezt követően az érdemi bírósági felülvizsgálat iránti jogunkat sem tudtuk gyakorolni. Mindezek oka a hirdetményi kézbesítés volt, amely a fellebbezési határidőt úgy határozta meg, hogy azt az eljárás körülményeire tekintettel számunkra lehetetlen volt betartani. Az ügyféli jogok olyan mértékű korlátozása, amely lényegében az azoktól való teljes megfosztást jelent, teljesen aránytalan azzal a céllal, hogy az eljárás minél gyorsabban befejeződhessen. Továbbá, fogalmilag nem tekinthető „ésszerűtlennek” az eljárás olyan határidőben való befejezése, amelyet a jogszabályban kötelezően előírt eljárási intézkedések (beleértve az érdemi határozat postai kézbesítéséhez szükséges időt) megtétele, a hatósági eljárás törvényes lefolytatása tesz szükségessé. Másfelől, *nem volt elkerülhetetlenül szükséges* a hirdetményi kézbesítés alkalmazása azon okokra való hivatkozással, amelyeket a II. fokú hatóság megjelölt, így a tulajdonosváltozások és a postai kézbesítés nehézségeinek kiküszöbölése érdekében, a fenti 3.1.3.3. és 3.1.3.4 pontokban már előadott okokból. Továbbá, az E-ON jogainak a biztonsági övezetben való gyakorlásához valójában szükség sem volt az I. fokú határozatra, az E-ON joggyakorlását nem korlátozta volna, ha a határozat később emelkedik jogerőre, hiszen e joggyakorlás számára külön jogszabály alapján biztosított és folyamatos. Amennyiben pedig a vezetékjog-megállapításnak a biztonsági övezettel érintett terület vonatkozásában helye lenne – amit tagadunk –, akkor is *szükségtelen volt* az eljárás mielőbbi befejezésére hivatkozással az alapvető jogaink korlátozásához vezető hirdetményi kézbesítést alkalmazni, mivel a Ket. 172. § (1) bekezdésében foglalt tényállásból definitíve következik, hogy minimálisan 10 éve úgy gyakorolta jogát az E-ON, hogy arra a ténylegességen kívül semmiféle jogcíme nem volt, és ez eddig sem okozott jogsérelmet számára (a valóságban természetesen nem gyakorolt vezetékjogot ingatlanunkon!). A fentiek folytán az Ebtv. 7. § (2) bekezdésében írt, a 7. § (1) bekezdésében foglalt tilalom alóli mentesülést megalapozó feltételek nem teljesültek.

3.3 Eljárási jogséreleinkből folyó, Alaptörvényben biztosított jogaink sérelme

A fenti 3.1-3.2 pontban leírt jogsértések folytán Alaptörvényben biztosított jogaink az alábbiak szerint szenvedtek sérelmet.

3.3.1 A jogbiztonság sérelme – Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés. A 2.2.1 pont első bekezdésében a jogállamisággal és a jogbiztonsággal kapcsolatban előadottak e körben is alkalmazandók. A 2.2.1 pont első bekezdésében írtak alapján álláspontunk szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe ütköznek a sérelmezett döntések: az I. fokú határozat az I. fokú hatóság által elkövetett jogsértések folytán; a közigazgatási végzés az I. fokú hatóság eljárása helybenhagyásának és fellebbezésünk érdemi vizsgálat nélküli elutasításának, a bírósági végzés a közigazgatási végzés helybenhagyásának folytán. Sérti a jogbiztonságot, hogy:

- a hirdetményi kézbesítésre a Ket. (i) kogens és taxatív felsorolást tartalmazó 80. § (4) bekezdésének (lásd a 3.1.1 pontot) és (ii) 28/A § (1) bekezdésének (lásd a 3.1.2 pontot) megsértésével került sor;
- a hirdetményi kézbesítésre a Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltak jogsértő alkalmazásával került sor: (i) a hatóság nem egyénileg bírálta el, hogy velünk szemben előre eredménytelennek mutatkozott-e a postai kézbesítés (lásd a 3.1.3.2 pontot); (ii) az Inyvtv. 5. § (1), (2) és (6) bekezdésében foglalt, az ingatlan-nyilvántartás közhitelességéhez fűződő törvényi vélelem, és 48. § (1) bekezdésébe foglalt, a változások ingatlan-nyilvántartási

feljegyzésére vonatkozó szabályok ellenére feltételezte a hatóság, hogy az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett lakcímünkre a postai kézbesítés előre eredménytelennek mutatkozik (lásd a 3.1.3.3 pontot); (iii) a Ket. 79. §-ában foglalt kézbesítési vélelmek ellenére feltételezte a hatóság, hogy az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett lakcímünkre a postai kézbesítés előre eredménytelennek mutatkozik (lásd a 3.1.3.4 pontot); (iv) a hatóság megszegte a Ket. 1. §-ában, 2. § (1) bekezdésében, 4. § (1) bekezdésében, 5. § (1) és (4) bekezdésében foglalt alapelveket, és a hatóságra ezekből háruló kötelezettségeket (lásd a 3.1.5 pontot);

- az egész hatósági eljárásban sérült az egyenlő elbánáshoz való jogunkat biztosító, az Ebtv. 1. §-ában megfogalmazott, azonos körülményekre és az egyéni szempontok azonos mértékű figyelembe vételére vonatkozó követelmény, bennünket a 7. § (1) bekezdésében és 8. § t.) pontjában tilalmazott közvetlen hátrányos megkülönböztetés ért. Az I. fokú határozat hirdetményi közlésével kapcsolatban a hatóság által megjelölt céllal (a határozat mielőbbi jogerőre emelkedése) nem volt arányos a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogaink korlátozása, és szükségtelen is volt (lásd a 3.2 pontot).

3.3.2 Tisztességes eljáráshoz való jogunk megsértése - Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése és 28. cikke

3.3.2.1 Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése értelmében: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, *tisztességes módon* és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok *törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.*”

„A megfelelő, vagy „tisztességes” hatósági eljáráshoz való jog alá sorolja az Alaptörvény azokat a garanciákat, amelyeknek az a rendeltetése, hogy a jogok érvényesítése olyan eljárásban történjen, amely biztosítékot jelent a *törvényes és elfogulatlan* döntésre.” „... a tisztességes eljáráshoz való jog legfontosabb területe az igazságszolgáltatás. Ugyanakkor e jog nem korlátozható „csupán” erre a hatalmi ágra: *az állami tevékenységnek mindazokra a területeire kiterjed, ahol az állampolgárok az állami szervekkel mint hatóságokkal találkoznak.*” (Alapjogok, Alkotmánytan II., Osiris Kiadó 2008, 118. o.).

Az Alkotmánybíróság 6/1998 (III. 11.) AB határozata szerint „... a *fair trial* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembe vételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan”, vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”... A tisztességes eljárásnak ... nem nevesített, de általánosan elismert eleme a „*fegyverek egyenlősége*”...”. „A „fegyverek egyenlőségének” elemei az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a személyes jelenlét biztosítása, a felek mindegyikének lehetősége arra, hogy tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson, a releváns adatokat megismerhesse.” (Alapjogok, Alkotmánytan II., Osiris Kiadó 2008, 120. o.)

3.3.2.2. JELEN PANASZUNK ALAPJÁT KÉPEZŐ ÜGYBEN EGYIK LEGLÉNYEGESEBB JOGSÉRELMÜNK, HOGY A HATÓSÁG ELJÁRÁSA, MIND EGYES ELEMIBEN, MIND A MAGA EGÉSZÉBEN KIFEJEZETTEN TISZTESSÉGTelen volt. Az I. fokú eljárás megindításáról értesítést nem kaptunk, ezért nem tudtunk az eljárás megindulásáról, így az I. fokú eljárásban nem vehettünk részt, semmilyen ügyféli jogot nem gyakorolhattunk, ellenkérelmet nem terjeszthettünk elő, nyilatkozatot nem tehattunk. Nem élhettünk a Ket-ben biztosított, a hatósággal való kapcsolattartás formái közötti választásra való jogunkkal, így nem tiltakozhattunk az érdemi döntés hirdetményi kézbesítése ellen. A hirdetményi helyeket ellenőrizni nem volt okunk, mert az eljárásról nem tudtunk, így nem is ellenőriztük. Mivel a hirdetményről értesülni számunkra lehetetlen volt, jogorvoslati jogunkat is csak formálisan gyakorolhattuk, mert fellebbezésünket érdemi vizsgálat nélkül elutasították. Érdemi II. fokú hatósági eljárásra sor sem került. A bírósági felülvizsgálati kérelmünk elutasítása folytán továbbá nem élhettünk érdemben a bírósági felülvizsgálat iránti jogunkkal sem. A „fegyverek egyenlőségének” elve az egész eljárás során nem érvényesült, és állítjuk, hogy a hatóság kifejezetten törekedett is arra, hogy ne érvényesülhessen.

A HATÓSÁGOKNAK A JELEN ÜGYBEN KÖVETETT JOGÉRTELMEZÉSE MELLETT ANNAK, HOGY A POLGÁROK JOGAIKAT GYAKOROLHASSÁK ÉS JOGAIK VÉDELMEBEN FELLÉPHESSENEK, AZ AZ ELŐFELTÉTELE, HOGY ÁTLAG 10 NAPONTA ELLENŐRIZZÉK A KORMÁNYZATI PORTÁLT, VAGY AMENNYIBEN NEM INTERNETHASZNÁLÓK, AKKOR A LAKHELYÜK ÉS INGATLANJAIK FEKVÉSÉNEK HELYE ÉS TEVÉKENYSÉGEIK VÉGZÉSÉNEK HELYE SZERINTI ÖSSZES ÖNKORMÁNYZAT HIRDETŐTÁBLÁJÁT ANNAK ÉRDEKÉBEN, HOGY MEGTUDJÁK: NEM HOZTAK-E ŐKET IS ÉRINTŐ HATÁROZATOT. MINDEZ NYILVÁNVALÓAN MESSZEMENŐEN TISZTESSÉGTelen.

3.3.2.3 A tisztességes hatósági eljáráshoz való jogunk sérelmét okozták különösen:

- a 3.3.1 pontban tételesen felsoroltak;

- Ket. 1. § (1) bekezdésében foglalt, a hatóság jóhiszemű joggyakorlását előíró rendelkezés megsértése (lásd a 3.1.5 pontot);

- az Ebtv. 1. §-ának, 7. § (1) bekezdésének és 8. § t.) pontjának megsértése (lásd a 3.2 pontot);

- a Knmp. tv. 4. §-a értelmében a közigazgatási nemperes eljárásokra a Pp. szabályai alkalmazandók. A Pp. 221. § (1) bekezdése értelmében „Az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik.” A 222. § (1) bekezdése értelmében a végzés indokolására az ítélet indokolására előírt rendelkezések alkalmazandók. Sérti a Knmp tv. és a Pp. rendelkezéseit és tisztességes eljáráshoz való jogunkat, hogy a bíróság végzése indokolásában nem tért ki arra a két döntő fontosságú körülményre, hogy (i) a közhitelű ingatlan-nyilvántartásból elérhető lakcímadatok rendelkezésre állása mellett, és a Ket-ben foglalt kézbesítési vélelmekre tekintettel milyen okból tartotta a postai kézbesítést előre eredménytelennek feltételező, és ezen okból hirdetményi kézbesítést elrendelő I. fokú határozatot törvényesnek; továbbá (ii) a lakóhelyünk szerinti önkormányzat hirdetőtábláján történt kifüggesztés elmulasztása álláspontja szerint milyen indokból felelt meg a Ket. 80. § (4) bekezdésének;

- a bíróság megsértette az Alaptörvény 28. cikkében foglalt kötelezettségét is, mert a Ket-et - különös tekintettel annak a hirdetményi közlésre vonatkozó szabályaira - nyilvánvalóan nem az Alaptörvénnyel összhangban, és nem a Ket-nek - az alapelv-jellegű rendelkezésekből (is) egyértelműen felismerhető - céljával összhangban értelmezte, amennyiben a törvénysértően és több alapvető jogot sértően lefolytatott hatósági eljárást (lásd 3.1 pontban írtakat) jogszerűnek találta. Megsértette továbbá a jogszabályok „józan észnek” megfelelő értelmezésére vonatkozó kötelezettségét is, amennyiben a „józan ésszel” összeegyeztethetőnek tartotta az ügyfél terhére értékelni azt, hogy egy olyan hatósági eljárásban, amelynek a folyamatban létéről tudomása sem volt, a hirdetményi helyeket nem ellenőrizte; valamint, amikor a „józan ésszel” összeegyeztethetőnek találta az ügyfél terhére értékelni azt, hogy üdülőingatlanként használt ingatlana fekvésének helye szerint, a fél állandó lakcímétől különböző önkormányzat hirdetőtábláján, január hónapban kifüggesztett hirdetményről nem szerzett tudomást, és jogszerűnek fogadta el, hogy a hirdetmény kifüggesztésétől számított 15 napon túl (de a postai kézbesítéstől számítva 15 napon belül!) előterjesztett fellebbezését elkésetttség okán a hatóság érdemben nem bírálta el.

3.3.3 Jogorvoslati jogunk megsértése – Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés

3.3.3.1 Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

„Az Alkotmány 57. § (5) bekezdésében [jelenleg az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében] a „sérti” kifejezés ...azt is jelenti, hogy a jogorvoslat szabályainak a fél számára lehetővé, és a jogorvoslati fórum számára kötelezővé kell tennie, hogy az orvoslási kérelmet a döntés hibás –

törvénysértő, megalapozatlan – volta esetén teljesítsék. Az az orvoslási eszköz, amelynek nem feltétele az ilyen állítás, alkotmányjogi értelemben nem jogorvoslat.” (Alapjogok, Alkotmánytan II., Osiris Kiadó 2008, 123. és 124. oldalak).

3.3.3.2 A Ket. 78. § (1) bekezdése értelmében „A határozatot közölni kell az ügyféllel ...”. A 78 § (10) bekezdése értelmében „A döntés közlésének napja az a nap, amelyen azt írásban vagy szóban közzétették...”. A hirdetmény útján közölt döntést a hirdetmény kifüggesztését követő tizenötödik napon kell közzétenek tekinteni.”. A 99. § (1) bekezdése szerint „A fellebbezést - ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik - a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet előterjeszteni.”. Végül, a 73/A. § (1) bekezdése értelmében „A hatóság első fokú döntése jogerőssé válik, ha a) ellene nem fellebbeztek, és a fellebbezési határidő letelt...”.

Az I. fokú határozat érdemében és eljárásjogi okokból is törvénysértő volt, ezért ellene a Ket. 98. § (1) bekezdése alapján fellebbezést terjesztettünk elő. Mivel a hatóság megszegte a határozat közlésére vonatkozó szabályokat (mint azt a 3.1.1-3.1.3 pontban részletesen kimutattuk), így az I. fokú határozat velünk a 2012. június 11-én történt postai kézbesítéssel lett joghatályosan közölve. Ettől számítva a törvényes fellebbezés határidő betartásával, 2012. június 25-én terjesztettünk elő fellebbezést. A hatóság ennek ellenére fellebbezésünket elkészttség okán, törvénysértően elutasította.

Mindezek folytán sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jogunk: a hatóságok nem tettek eleget az Alaptörvényből levezethető azon kötelezettségüknek, hogy a jogszabályi előírások betartásával előterjesztett jogorvoslati kérelmet érdemben el kell bírálni.

3.3.3.3 Sérült a jogorvoslathoz való jogunk a bíróság eljárásában is. A fellebbezésünket érdemi vizsgálat nélkül elutasító közigazgatási végzés ellen a Knmp. tv. 3. § (1) bekezdése alapján bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztettünk elő. A bíróság a közigazgatási végzést helybenhagyta. A bíróság ennek folytán nem tett eleget annak a kötelezettségnek, hogy a jogorvoslati kérelmet a döntés (ez esetben: a közigazgatási végzés) hibás volta esetén teljesíteni kell.

3.3.4 A bírósághoz fordulás jogának sérelme – Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

A már előadottak szerint az I. fokú határozat az ügy érdemét illetően a jogbiztonság követelményét és tulajdonhoz való jogunkat is sértette. Az ügy érdemében azonban a bírósághoz fordulás jogával nem élhettünk, mert az - előzőek szerint - Alaptörvényben biztosított jogainkat sértően jogellenes bírósági végzés ellen a Knmp tv. 3. § (3) bekezdése értelmében további jogorvoslatnak helye nincs. Így végleg el vagyunk zárva attól, hogy független és pártatlan bíróság foglaljon állást ügyünk érdemében, ezzel pedig csorbulnak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt jogaink.

3.3.5 Az egyenlő bánásmódhoz való jogaink sérelme – Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdései. Az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdése értelmében: „A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.” (2) bekezdése értelmében: „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

Az I. fokú eljárás több okból sértette az egyenlő bánásmódhoz való jogunkat. E körben visszautalunk a 3.2 pontban és a 3.3.1 pont utolsó előtti bekezdésében írtakra, amelyekben részleteztük, hogy egyenlő bánásmódhoz való jogunk a hatóság mely tényei, az eljárás mely elemei által és mennyiben sérült. A hivatkozott pontokban előadtuk azt is, hogy amennyiben egyenlő bánásmódhoz való jogunk sérelme egyben alapvető jogunk korlátozását is megvalósította, e korlátozás szükségtelen és aránytalan volt, és indokoltuk ezen álláspontunkat a releváns tényállási elemek ismertetésével. A bírósági végzés a hatóságok eljárását helybenhagyta, így nem orvosolta az egyenlő bánásmódhoz való jogunk sérelmét, ennek folytán a bírósági végzés is sérti egyenlő bánásmódhoz való jogunkat.

IV. RÉSZ

JOGSZABÁLYI RENDELKEZÉSEK ALAPTÖRVÉNY-ELLENESSÉGE

4.1 **A Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontjának „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt” fordulata**

4.1.1 A kifogásolt jogszabályi rendelkezés. A Ket. 29. § (3) bekezdése értelmében: „Ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, az eljárás megindításáról ... b) a kérelemre indult eljárásban - az eljárás megindítására irányuló kérelmet benyújtó ügyfelet kivéve - az ismert ügyfelet a kérelem beérkezésétől számított nyolc napon belül értesíteni kell.” A Ket. 29. § (4) bekezdése értelmében: „Az értesítés csak akkor mellőzhető, ha a) az veszélyeztetné az eljárás eredményességét, b) **az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt**, vagy a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítja, vagy az eljárást megszünteti.”.

Álláspontunk szerint a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontjának „**az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül dönt**” fordulata (i) a tisztességes hatósági eljáráshoz való, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt jogot, valamint (ii) az egyenlő bánásmódhoz való, az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdéseiben foglalt jogot sértően **alaptörvény-ellenes**.⁷

4.1.2 A tisztességes hatósági eljáráshoz való, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt jog sérelme. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése értelmében: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

Hivatkozunk a 3.3.2.1 pontban írtakra, mindenekelőtt ezen összefüggésben is a következőkre: „A megfelelő, vagy „tisztességes” hatósági eljáráshoz való jog alá sorolja az Alaptörvény azokat a garanciákat, amelyeknek az a rendeltetése, hogy a jogok érvényesítése olyan eljárásban történjen, amely biztosítékot jelent a törvényes és elfogulatlan döntésre.” (Alapjogok, Alkotmánytan II., Osiris Kiadó 2008, 118. o.); hivatkozunk az Alkotmánybíróság 6/1998 (III. 11.) AB határozatában a tisztességes eljárás ismérveként nevesített „fegyverek egyenlősége” elvre, amelynek „...elemei az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a személyes jelenlét biztosítása, a felek mindegyikének lehetősége arra, hogy tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson, a releváns adatokat megismerhesse.” (Alapjogok, Alkotmánytan II., Osiris Kiadó 2008, 120. o.)

Álláspontunk szerint nem tisztességes az az eljárás, amelyben egy vagy több ügyfél nem vehet részt, mert az eljárás megindulásáról – értesítés hiányában - nem tud. Ennek folytán ugyanis az első fokú eljárásban nem gyakorolhatja ügyféli jogait, ellenkérelmet nem terjeszthet elő, jogi és ténykérdésekben nem nyilváníthatja ki álláspontját. A „fegyverek egyenlőségének elve” egy ilyen eljárásban nem érvényesül. Ilyen körülmények között továbbá az elfogulatlan (ennek folytán törvényes) döntés meghozatala az első fokú eljárásban nem biztosított, hiszen a hatóság csak az egyik fél ténybeli és jogi előadásait és bizonyítékait ismerheti meg. Amennyiben pedig különböző eszközökkel (pl. hirdetményi közlés, más ügyfél fellebbezése folytán a fellebbezési jog kimerítése – lásd jelen alkotmányjogi panaszunk I., II. és III. részében írtakat!) jogorvoslati jogának gyakorlásától lényegében megfosztják az eljárásba be nem vont ügyfelet, akkor a teljes hatósági eljárásban sem gyakorolhat ügyféli jogokat, és vele szemben úgy születhet meg jogerős, jogsértő, akár alapvető jogot sértő hatósági határozat (lásd

⁷ A t. Alkotmánybíróság figyelmébe ajánljuk, hogy az Inyvt. 27/A. §-a - amelyet jelen panasszal nem vagyunk jogosultak támadni - értelmében: „Az eljárás megindításáról az ingatlanügyi hatóság azt az ügyfelet értesíti, akinek az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonjogának törlését, illetve akivel szemben vételi jog bejegyzését kérik.” szintén sérti a tisztességes eljáráshoz és az egyenlő bánásmódhoz való jogot, és diszkriminatív is, amennyiben kizárólag az állagelvonással járó ügyekben teszi kötelezővé a tulajdonos ügyfélkénti bevonását az első fokú eljárásba (holott az egyéb dologi jellegű jogok is alkotmányos tulajdonvédelmet élveznek).

jelen panaszunk tárgyát képező ügy), hogy az eljárásban álláspontját egyáltalán nem adhatta elő. Amennyiben jogorvoslati jogával élve a másodfokú eljárásban gyakorolhatja ügyféli jogait az első fokú eljárásba be nem vont ügyfél, álláspontunk szerint ez nem orvosolja az eljárás tisztességtelenségét, mert ha az eljárás két fokú, akkor mindkét fokon tisztességesnek kell lennie ahhoz, hogy egészében is tisztességes legyen.

Továbbá, a tisztességes eljáráshoz való jog egyformán tiszteletben tartandó a bonyolult és az egyszerű megítélésű ügyekben (amennyiben a 8 napos elintézési határidővel mint az értesítés mellőzhetőségének kritériumával a jogalkotónak az volt a célja, hogy ilyen szempontot érvényesítsen, ami feltételezhető, mert a Ket. hatályba lépéskori szövege szerint még az egyszerű megítélésű ügyekben, azonnali döntéshozatal mellett volt mellőzhető az értesítés). Amennyiben bonyolult ügyben a jogalkotó mellőzhetetlennek tartja az eljárás tisztességének biztosítása érdekében az ellenérdekű ügyfél bevonását (márpedig a 29.§-hoz fűzött miniszteri indokolásból kitűnően mellőzhetetlennek tekinti – lásd alább), semmivel nem indokolható, hogy mért ne kellene ugyanezen követelményt érvényesíteni az egyszerűbb megítélésű ügyekben is. Továbbá, ha elfogadnánk is, hogy az egyszerű megítélésű ügyekben az ellenérdekű ügyfél bevonása az első fokú eljárásba mellőzhető, a „józan észszel” (az Alaptörvény 28. cikke szerint a jogszabályok értelmezésekor a bíróságnak azt kell feltételezni, hogy a jogszabály a józan észnek megfelelő célt szolgál; ebből, és az Alaptörvénynek a jogállamiságra vonatkozó általános rendelkezéseiből az következik, hogy a jogszabályoknak **valóban a józan észnek megfelelő célt** kell szolgálniuk) álláspontunk szerint nem egyeztethető össze, és merőben önkényes kritérium, hogy az egyszerű megítélésű ügyeket a bonyolult ügyektől *megkülönböztető ismérvnek a hatóság által a döntés meghozatalára fordított időt minősíti* a jogalkotó. Bonyolult ténybeli vagy jogi megítélésű ügy is megoldható rövid idő alatt, ha a hatóságnál a szükséges források rendelkezésre állnak, és egyszerű megítélésű ügy elintézését is szükségtelenül el lehet nyújtani. A nagy számú ügyfelet érintő ügyben – amilyen például a vezetékjog-megállapítási ügyek csoportja volt, mely országszerte több tízezer ingatlant érintett – az értesítési kötelezettség mellőzésének lehetősége egyenesen ösztönözheti a hatóságot a nem kellő körültekintéssel való, gyors döntéshozatalra, ezáltal megkímélve magát a nagyszámú ügyfél értesítésének adminisztratív terhétől és költségétől. Az pedig, hogy a jogalkotó éppen 8 napon belüli elintézésnél vonta meg az értesítés mellőzhetőségének határidejét, szintén önkényes. Ezt támasztja alá, hogy a Ket. korábban 5 munkanapos határidőt tartalmazott, eredetileg pedig azonnali elintézés esetén tette lehetővé az értesítés mellőzését.

A Ket-hez fűzött miniszteri indokolás maga is tartalmazza a következőket: „Az eljárási jogok tényleges érvényesülése szempontjából alapvető feltétel, hogy az ügyfél tudjon róla, hogy őt érintő eljárás folyik valamelyik közigazgatási hatóságnál. Az Áe. ugyanis hiába biztosít már az elsőfokú eljárás keretében számos jogot az ügyfelek számára, ezekkel nem tudnak élni, ha csak az elsőfokú határozat kézbesítésekor értesülnek az eljárásról. Az ilyen helyzet nem csupán az ügyfél jogait csorbítja, hanem szükségtelenül növeli a jogorvoslatok számát, és késlelteti az ügy végleges lezárását. Jelenleg az ügyfélnek az eljárás megindításáról való értesítése csak „jogszabályban meghatározott esetben” kötelező. Ha tehát a különös eljárási szabályok ezt nem írják elő - márpedig jelenleg ez a tényleges helyzet -, akkor ez a jogintézmény csupán papíron létezik, ami egy jogállamban megengedhetetlen. Ezért a törvény a szabályozást nem bízta a különös eljárási normákra, hanem - mivel garanciális szabályról van szó - maga rendelkezik az értesítési kötelezettségről.”

A fentiekre tekintettel a kifogásolt rendelkezés álláspontunk szerint sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, és nem látunk olyan másik alapvető jogot érintve e szabályozási kérdésben, amelynek érvényesülése érdekében feltétlenül szükséges korlátozásról lehetne szó.

4.1.3 Az egyenlő bánásmódhoz való, az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdéseiben foglalt jog sérelme. Az Alaptörvény XV. cikkének (1) bekezdése értelmében: „A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.” (2) bekezdése értelmében: „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

Sérti a Ket. hivatkozott rendelkezésének kifogásolt fordulata az egyenlő bánásmódhoz való jogot is, mert megkülönböztetéshez vezet az eljárás megindítását kérelmező és az ellenérdekelt ügyfél között, a kérelmező ügyfél javára: (i) a kérelmező ügyféli jogait már az első fokú eljárásban teljes körben gyakorolhatja, az ellenérdekű ügyfél azonban nem, így egyebek között nem adhatja elő ténybeli és jogi álláspontját, és nem terjesztheti elő bizonyítékait; (ii) az ellenérdekű ügyfél szempontjából az eljárás még akkor is egyfokú, ha a határozatról értesülve, jogorvoslati jogát gyakorolhatja, míg a kérelmező ügyfél mindkét fokú eljárásban egyaránt részt vehet; (iii) mivel jogorvoslati jogával az eljárás megindításáról nem értesített ellenérdekű ügyfél akkor él, ha a meghozott határozat vele szemben hátrányos, a másodfokú eljárásban „eljárás-stratégiai” szempontból, mint az eljárásban kezdettől részt vett kérelmező ügyfél, akinek javára már született egy hatósági döntés. Ugyanakkor, amennyiben az ellenérdekű fél ténybeli és jogi álláspontját már az első fokú eljárásban a hatóság elé tárhatta volna, lehetséges, hogy a számára hátrányos döntés nem születik meg.

4.1.4 Kapcsolódó kérelem. A 4.1.1-4.1.3 pontokban előadottak folytán a 3.3.2 és 3.3.5 pontokban ismertetettek szerint sérült a tisztességes eljáráshoz, valamint egyenlő bánásmódhoz való jogunk. Erre való tekintettel (az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján) kérjük az Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 41. § (1) bekezdését alkalmazva állapítsa meg a **Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontjának „az eljárás megindítása után a hatóság nyolc napon belül érdemben dönt”** fordulatainak alaptörvény-ellenességét, és e jogszabályi rendelkezést semmisítse meg.

4.2 A Ket. 80. § (1) bekezdése d) pontjának „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” fordulata

4.2.1 A kifogásolt jogszabályi rendelkezés. A Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja értelmében: „[Ha jogszabály másként nem rendelkezik, hirdetményi úton történő közlésnek van helye, feltéve, hogy ...] a hirdetményi kézbesítésen kívül igénybe vehető **egyéb közlési módok** alkalmazása elháríthatatlan akadályba ütközik, **vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik.**”

4.2.2 A jogbiztonság sérelme – Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése értelmében: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”

E körben is hivatkozunk a 2.2.1 pontban már írtakra, mely szerint „A jogállamiságnak - az Alkotmánybíróság szerint (14/1993 (III. 9.) AB határozat) - egyik nélkülözhetetlen eleme a *jogbiztonság*...” ... mely elsősorban azt jelenti, hogy „(i) az állampolgárok jogait és kötelességeit törvényben meghatározott módon kihirdetett és bárki számára hozzáférhető jogszabályok szabályozzák, (ii) a jogalanyoknak legyen lehetőségük arra, hogy elhatározásaikat a jog elővárásaihoz tudják igazítani.” (Alkotmánytan I., Osiris Kiadó, 2007, 86. o.), „A jogbiztonság megköveteli a *jogszabályok olyan világos és egyértelmű megfogalmazását, hogy mindenki, akit érint, tisztában lehessen a jogi helyzettel*...” (11/1992. (III. 5.) AB határozat). „A jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.” (9/1992 (I. 30.) AB határozat). „... a világos, érthető és megfelelően értelmezhető normatartalom a normaszöveggel szemben alkotmányos követelmény.... (26/1992 (IV. 30.) AB határozat)”. (Alkotmánytan I., Osiris Kiadó, 2007, 98. o.)

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: „Jat.”) 2. § (1) bekezdése értelmében: „A jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető szabályozási tartalommal kell rendelkeznie.”

Álláspontunk szerint nem felel meg a normavilágosság Jat. 2. § (1) bekezdésében megfogalmazott követelményének, ezáltal sérti a jogbiztonságot és ezen keresztül a jogállamiság elvét a Ket. 80. § (4) bekezdés d) pontjának „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” fordulata. A rendelkezés nem teszi egyértelművé, hogy az „előre eredménytelennek mutatkozik” fordulat alapján hirdetményi kézbesítés alkalmazása akkor jogszerű, ha az egyéb kézbesítési mód az **adott ügyfél vonatkozásában, az ügyfél tényleges elérhetősége** szempontjából mutatkozik előre eredménytelennek, **és nem valamely egyéb, az ügyfélen kívüli okból** (pl., amint azt a panaszunk tárgyát képező ügyben a hatóságok értelmezték, az eljárás mielőbbi befejezése, és a határozat mielőbb jogerőre emelkedése szempontjából). Amennyiben országszerte több tízezer ügyben foglaltak el a

hatóságok egyformán jog- és alaptörvény-ellenes álláspontot e törvényi fordulat értelmezése során, ez önmagában alátámasztja, hogy a rendelkezés nem bír egyértelműen értelmezhető tartalommal, vagy legalábbis a tartalma eléggé bizonytalan ahhoz, hogy azt – a jóhiszemű eljárás kötelezettségének megsértésével – az ügyfél jogainak csorbitását eredményező módon lehessen értelmezni.

4.2.3 Kapcsolódó kérelem. A 4.2.1-4.2.2 pontokban előadottak folytán a 3.3.2 pontban ismertetettek szerint sérült a tisztességes eljáráshoz való jogunk. Erre való tekintettel (az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján) kérjük az Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 41. § (1) bekezdésénél alkalmazásával állapítsa meg a **Ket. 80. § (1) bekezdés d) pontja „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik”** fordulatának alaptörvény-ellenességét, és e jogszabályi rendelkezést semmisítse meg.

Amint az 1.3 pontban ismertetettük, a Ket. kifogásolt ezen fordulatát törvénysértően és alaptörvény-ellenesen értelmezve a hatóságok országsszerte több tízezer ingatlan vonatkozásában folytattak le vezetékjog-megállapítási eljárásokat, melyekben az ingatlantulajdonos ügyfeleket az eljárás megindulásáról nem értesítették, majd a vezetékjog-megállapító határozatot hirdetményi úton közlötték. Az előzőekre tekintettel, az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján indítványozzuk, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés megsemmisítése esetén a t. Alkotmánybíróság fontolja meg – jogbiztonsági okokból, és mivel álláspontunk szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről van szó – a megsemmisített jogszabályi rendelkezés alkalmazhatatlanságának visszamenőleges hatállyal történő kimondását a Vet. 172. §-a alapján lefolytatott vezetékjog-megállapítási eljárásokra.

4.3 **Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontjának és 80. § (1) bekezdés d) pontja „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” fordulatának együttes alkalmazása**

4.3.1 A kifogásolt jogszabályi rendelkezés. A **Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontjának és a 80. § (1) bekezdés d) pontjának „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” fordulatának a személyükben és lakcímük szerint ismert ügyfelek vonatkozásában történő EGYÜTTES ALKALMAZÁSA** álláspontunk szerint a 4.1.2 és a 4.2.2 pontokban foglalt okokból sérti a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot.

4.3.2 Kapcsolódó kérelem. Amennyiben az Alkotmánybíróság a 4.1 és 4.2 pontban kifogásolt jogszabályi rendelkezések bármelyike alaptörvény-ellenességét nem állapítaná meg, arra az esetre indítványozzuk, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (1) bekezdése és (2) bekezdés (c) pontja alapján fontolja meg az Országgyűlés felhívását jogszabályi rendelkezések Alaptörvényből levezethető lényeges tartalma hiányosságainak kiküszöbölésére a Ket. olyan értelmű módosításával, amely megtiltja, hogy a hatóság **a személyükben és lakcímük szerint ismert ügyfelek vonatkozásában** a Ket. 29. § (4) bekezdés b) pontja alapján eltekintsen az ügyfélnek az eljárás megindulásáról történő értesítésétől **ÉS EGYBEN** az eljárásban hozott érdemi döntést a 80. § (1) bekezdés d) pontjának „vagy alkalmazásuk előre eredménytelennek mutatkozik” fordulata alapján hirdetményi úton közzölje.

EGYEBEK

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően ezúton nyilatkozunk arról, hogy hozzájárulunk személyes adatainknak az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény szerinti, az Alkotmánybíróság eljárásának lefolytatása céljából történő, az Alkotmánybíróság általi kezeléséhez.

Ezen panaszunk 1. oldalán az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett kérelmünkben kértük, hogy a sérelmezett döntések megsemmisítése esetén az Alkotmánybíróság az Abtv. 46. § (3) bekezdése alapján az *ügy érdemére kiterjedően* állapítsa meg azokat az alkotmányos követelményeket, amelyeknek a közigazgatási hatóság eljárásában megfelelni köteles. Ezt azért tartjuk elengedhetetlenül szükségesnek, mert Alaptörvényben biztosított jogaink a kifejtettek szerint az ügy érdemét illetően sérelmet szenvedtek (tulajdonjogunk Alaptörvénybe ütköző csorbitása), és a II. fokú hatóság mind a 10. mellékletként csatolt, a bírósági eljárásban előterjesztet ellenkérelmében, mind a felügyeleti intézkedés iránti kérelmünket elutasító, 16. mellékletként csatolt aktusában ugyanarra a törvénysértő, a 161/B/2006 AB határozatba és az Alaptörvénybe ütköző álláspontra helyezkedett, mint az I. fokú hatóság. Ezért, amennyiben az Alkotmánybíróság nem állapítana meg a II. fokú

hatóság számára az ügy érdemét illetően érvényesítendő alkotmányos követelményeket, tulajdonjogunk Alaptörvény-ellenes csorbítását kiküszöbölő döntés a II. fokú hatóságtól nem volna várható.

Tisztelettel:

